

Molí de la Font

Sant Pere de Riudebitlles

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Camí de Baix, passat el pont de l'Altra Banda
Emplaçament Sobre el riu de Bitlles, al costat del pont de l'Altra Banda

Coordenades:

Latitud: 41.45443
Longitud: 1.70547
UTM Est (X): 391878
UTM Nord (Y): 4590014

Classificació

Número de fitxa 08232 - 19
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Neoclàssic Racionalisme
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Presenta cert estat de deteriorament.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: POUM 12/05/2012
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: 1902601CF9910S0001IU

Fitxes associades:

[La Vila](#)

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J.M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: ds., 15/05/1999 - 02:00

Descripció

Molí paperer. Aquest era el primer molí de la vila arribant des del barri de l'Altre Banda, després de travessar el pont. Existeixen les deus i els pous. Junt a quatre més (molí de la Font, molí Cardús, Cal Xerta i Cal Ròmul), forma un conjunt de molins urbans al mig del poble. La seva força motriu, l'aigua, procedia tant del Rec de la Vila com de la font que es trobava dins del seu recinte. El molí presenta dos edificis ben diferenciats. Existeix un rectangular allargat, de planta baixa i dos pisos amb coberta a dues vessants. El coronament de la seva façana O és un gran cràter sobre el que hi ha una pinya, tot de ceràmica. Les finestres del primer pis estan acabades en arc escarser, mentre que les del segon (més abundants i allargades) són perfectament rectangulars. L'edifici del segle XX presenta rotundes formes quadrangulars. Es troba adossat a la cara S de l'edifici del s. XVIII i a un nivell lleugerament superior. Presenta tres cossos, que es van obrint des de l'entrada i acaba amb una torre alta rematada per unes pinyes de terrissa. Aquest edifici té planta baixa i quatre pisos. Totes les obertures estan cobertes, en origen, amb arcs. Les finestres són rectangulars, i molt estretes. L'edifici conserva una petita part de la maquinària del XIX i XX, amb moles, refinos, etc.. També es conserva una petita font amb indicis d'haver tingut una figura per on raja l'aigua i una pica de pedra. Destaca com element moble de la primera època del molí, una maça amb els claus o escarpes, avui conservada a la zona d'habitatge.

Observacions:

Probablement rep el nom de la Font Gran, aquesta s'ha perdut però queden les deus i els pous. També conegut com el molí de Fontanilles per pertànyer a un Fontanelles al segle XVIII, encara que avui ningú el coneix per aquest nom. Les dones de l'Altra Banda venien a rentar, als safareigs que es trobaven just al costat de la font, ja que la seva aigua tenia fama de ser molt neta.

Història

Existeix una notícia de l'any 1776 en que Antoni Riba testa en la casa del molí a baix vora la riera a la part de la Font Gran (es tracta del molí Cardús, o del molí de la Font?) (MADURELL, 1972, II: 873) . Més segura es una altra notícia documentada referent a aquest casal paperer en una època datada el 16 de juny de 1797, firmada per Pau Vinyals, fabricant de paper blanc del terme de Terrassola, a favor de Francesc Fontanelles, que ho era també de Sant Pere de Riudebitlles, en lloc dels curadors dels béns dels hereus d'en Gabriel Lleó, pagès de Vilafranca del Penedès. La quantitat pagada consta que fou de 1.100 lliures barcelonines, import del preu de venda d'una quarta part del molí o fàbrica de paper blanc, amb hortes, etc., situat a l'altra part del camí ral, prop de la susdita vila, a la partida anomenada La Font Gran. Com a nota curiosa, retriem que Pau Vinyals, l'onze de juliol de 1798, en nom i com a procurador autoritzat de Josep Via i Miquel Carner, de Sant Quintí de Mediona; Sadurní Cardús, Antoni Cardús i Francesc Fontanelles, de Sant Pere de Riudebitlles; Jeroni Romeu i Josep Sellerés, de Lavit; Baldiri Vaqués, de Sant Sadurní i Pere Costas, de Subirats, tots fabricants de paper blanc, del corregiment de Vilafranca del Penedès, atorgava una escriptura de definició de comptes amb Joan-Ignasi Jordi, de l'import de totes les trameses de paper fetes pels seus principals, d'acord amb el contracte formalitzat el 10 d'abril del mateix any. Pel que feia al preu estipulat i satisfet, consta que fou de 28 rals catalans la raima (MADURELL, 1972, II: 875). Fins l'any 1920, en que va ser reformat i ampliat, l'edifici, mantenia la mateixa estructura dels molins tradicionals (amb una vistosa portada d'accés). El 1951, l'Antoni Cardús i el Fages, que havien après l'ofici de ferrer

amb el Cristòfor Vives de cal Pito nen, van muntar en societat una manyeria, i es van instal·lar al Molí de la Font, a on arreglaven de tot (AAVV, 1991). Per informació oral, sabem que Joan Carol, germà d'en Pere compra cap al 1923/1924 el molí de la Font a Francesc Cardús, propietari per la seva banda del molí Cardús. Durant la Guerra Civil es continua fent paper sense assecat mecànic, fins l'any 1962 en que canvien a paper sec. El Joan Carol, net de l'anterior, ven el molí a una empresa i l'any 1994 deixa de funcionar enviant tota la maquinària a Turquia.

Bibliografia

AAVV (1991) Oficis i professions a Sant Pere (finals s. XIX i s. XX). Programa de Festa Major de Sant Pere de Riudebitlles. CARDÚS, Cristòfor (1936) "Els noms de lloc de Catalunya. Sant Pere de Riudebitlles" dins de COROMINES, J.; RIBES, E. "Per al recull del noms de lloc de Catalunya", extret de "Mai enrera", Butlletí del Centre Excursionista de Gràcia, Febrer-Març 1936, p. 18. Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. Barcelona. Societat Catalana de Geografia. Filial de l'Institut d'Estudis Catalans. GUILLÉN, Lúdia; CASANOVAS, Esther (1997) La conca del paper: Parc temàtic. Propostes per a un model d'ordenació del territori i recuperació del medi natural i urbà. MADURELL I MARIMON, J. M. (1972) El paper a les terres catalanes. Contribució a la seva història. 2 vols. Barcelona. Fundació Salvador Vives Casajuana.

